

سقوط قدرت خرید دلار یک فرایند گذرا نیست

سست شدن پایه‌های کاپیتالیسم

جوزف سسنی **اشترن برگ** / تحلیلگر اقتصادی مترجم: وصال روحانی

آشوبی که در برابری نرخ دلار و قدرت خرید آن به وجود آمده، همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد، نه فرایندی موقتی بلکه تزلزلی ماندگار است و می‌تواند پایه‌های کاپیتالیسم را دچار لطمه‌ای اساسی کند. مشکل از زمانی آغاز شد که بانک مرکزی کشورهای بزرگ اقدام به مبارزه با تورم بر اساس سیستم‌های انتخابی خود کردند. آن‌هم در حالی که بین باورها و مکانیسم‌های برخورد آنها با این‌عارضه هیچ تشابهی وجود نداشت. از آنجا که دلار هنوز حرف اول را در معادلات و مبادله‌های جهانی می‌زند، شرکت‌های عمده‌ای مثل مایکروسافت و ای‌بی‌ام در تحویل گرفتن پول محصولات خود به کشورهای خارجی می‌فرشند، دچار چالش عمیقی شده‌اند. نرخ برابری ارزها بعد از اتفاقات تلخ سه سال اخیر جهان که در صدرشان بیماری کرونا و لشکرکشی روسیه به اوکراین خودنمایی می‌کنند، به کلی به هم ریخته و هیچ توازن و ارتباط معقولی بین‌شان برقرار نیست. بنابراین شرکت‌های بزرگ مدتی است پول‌هایی را در ازای کالا‌های ساخت خود می‌گیرند که نه با ارزش قبلی دلار همخوانی دارند و نه در صورت محاسبه شدن به صورت یورو از ضررهای موجود به طور محسوس خواهند کاست.

■ سرکشتگی؛ حاصل معاملات کمپانی‌های ضد ملیتی

امریکا و دولت‌های بزرگ غربی سال‌ها عادت داشتند در داد و ستدهای خود «دلار» را در دریافت کنند که دچار کمترین نوسان در بازارهای بین‌المللی بود. امروز اثری از آن ثابت نیست و نرخ برابری دلار و قدرت خریدش هر روز بین ۱۰ تا ۳۰ درصد فراز و فرود دارد. یورو هم در موازنه‌های نامتناسبی از این دست گرفتار آمده است. اما ثبات آن به طور نسبی بیشتر از دلار امریکا نشان می‌دهد. کمپانی‌های خارجی که دچار بحران در معاملات تجاری خود شده‌اند، طبق آخرین محاسبات در هفت ماه نخست سال ۲۰۲۲ اوراق قرضه به بهای کلی ۱۳/۴ تریلیون دلار از بانک جهانی، ۵ درصد موارد شرکت‌های ملی کشورهای وام گرفته‌اند و از آنجا که در اکثر موارد فقط یک طرف معامله امریکایی است، در مواردی متعدد هر دو طرف غیر امریکایی‌اند. نوعی سرکشتگی و بالا و پایین رفتن خودنمایی می‌کند، به چشم می‌خورد و معلوم نیست طرفی که سود برده، کیست و آنی که در این معامله متضرر شده، کدام‌یک از دو طرف حاضر در داد و ستد است. اگر این فرایند چند ماهه و حتی یک ساله بود، بازمی‌شد به حل آن امید بست اما اوضاع آشفته جهان و نرخ طوفان زده دلار که روزگاری مظهر ثبات بود و اینک نماد ناپایداری است، بحران‌های بسیار بزرگتری را در چهبه‌غرب گاهی می‌دهد.

■ ضررهای استفاده هم‌زمان از چند ارز

دیگر عامل مشکل ساز این است که در کشورهای بزرگ غربی هرگز کمپانی‌های تجاری‌ای که با خرید و فروش‌های گسترده خود اقتصاد آن کشورها را به حرکت درمی‌آورند، تمام و کمال متعلق به همان جا نیستند و دست‌کم در ۵۰ درصد موارد شرکت‌ها خارجی یا چندملیتی‌اند و اگر بخشی از سهام‌شان به همان کشورها هم تعلق داشته باشد، قسمت‌های عمده دیگری در اختیار سرمایه‌گذاران خارجی است. البته همین شرکت‌های چند ملیتی هم در روند خرید و فروش‌های خود متحمل ضرر می‌شوند زیرا گستردگی ارتباط‌ها و معاملات‌شان، آنها را در انجام مأموریت‌های خود وادار به استفاده از سه‌چاره ارز رایج می‌کند و چون نرخ برابری آنها روز به روز فرق می‌کند، سود حاصله امروز آنها در روز بعدی بشدت دچار نوسان شده و گاه بین ۱۰ تا ۲۰ درصد بالا و پایین می‌شود.

■ جایی که امریکا خوابش را هم نمی‌داند

امریکا به عنوان قدرت اقتصادی اول جهان بیشترین ضربه را از نوسان‌های چشمگیر دلار طی ماه‌های اخیر متحمل شده و بر اثر سقوط قدرت خرید این ارز، دیگر آن بر قدرتی نیست که سال‌ها بابت آن فخر می‌فروخت و زست یک تاجر فنانیادیر را می‌گرفت. امروز سست شدن پایه‌های کاپیتالیسم بر اثر هر هم خوردن موازنه‌های مالی قبلی، کاملاً در سطح جهان آشکار است و کفه ترازو به سود کشورهای است که هم ادارات عمومی و هم نهادهای خصوصی آن و البته خانواده‌ها سبب خرید متوسطی را برای خود فراهم می‌آورند تا از این طریق متحمل کمترین ضرر شوند. ناگهانی به اروپا و معدودی از کشورهای کمتر لطمه دیده آن، قطعاً امریکایی‌ها را خشمگین و مأیوس خواهد کرد زیرا آلمان، قدرت اول اقتصادی ۴۰ سال اخیر قاره سبز بعد از چند سال افتادن در سرآشوبی نزول دیواره سرریزنده کرده و بانک مرکزی این کشور به تازگی وام‌های ۳۰ میلیارد یورویی را بین ۴۰ کمپانی اصلی و فعالی این کشور توزیع کرده و رونق را به بازار برگردانده است. این دستاوردی است که یک امریکایی «فروافتاده در منجلاب دلار» حتی خواب آن را هم نمی‌توانست ببیند.

منبع: Wall Street Journal

خانه تکانی دولت ژاپن برای اصلاحات

با توجه به کاهش محبوبیت دولت ژاپن و سایه حواشی ترور شینزو آبه بر کابینه این کشور، «فومیو کیشیدا» دست به تغییرات اساسی زد و کابینه و فهرست اجرایی حزب خود را برای جلب حمایت مردم تغییر داد. به گزارش ایرنا به نقل از خبرگزاری یوکیدو، نخست‌وزیر ژاپن ابراز امیدواری کرد، تغییر نفرت که برخی از آنها چهره‌های بنام این کشور به شمار می‌رفتند، منجر به ایجاد دولتی با ثبات برای درازمدت شود و بتواند ژاپن را در برابر معضله‌هایی همچون همه‌گیری ویروس کرونا تا جنگ اوکراین و افزایش تنش‌ها در تنگه تایوان که به گفته وی «بزرگترین چالش پس از دوران جنگ» است، مقاوم کند.

بر اساس اعلام منابع ژاپنی هیروکا ماتسونو؛ رئیس کابینه، یوشیماسا هایاشی، وزیر امور خارجه و شونیچی سوزوکی، وزیر دارایی این کشور تنها بازمانده‌های کابینه قبلی هستند که در دولت جدید ابقا شده‌اند. در همین حال نوبونو یوکی، برادر کوچک شینزو آبه نیز که به عنوان وزیر دفاع ژاپن فعالیت داشت از سمت خود کناره‌گیری کرد و یاسوکازو هامادای ۶۶ ساله که در سال‌های ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹ وزیر دفاع بود، جانشین وی شد. علت کناره‌گیری کیشی، بیماری اعلام شده است. این در حالی است که سمت وزیر دفاع ژاپن با توجه به تنش‌های پیرامون اوکراین و تهدید کره شمالی در است. سال‌های اخیر برای این کشور بسیار حساس شده است.

نیویورک تایمز (امریکا)

زندانیان سیاسی مصر که نهادهای حقوق بشری می‌گویند شمار آنها به ۶۰ هزار نفر می‌رسد، در وضعیت اسفباری قرار دارند و از شکنجه‌هایی رنج می‌برند که برای آنها تبدیل به امری عادی و روزانه شده است. آنها حتی اجازه ندارند لباس، دارو و اقلام بهداشتی و غذاهایی را که خانواده‌هایشان برای آنها به زندان می‌آورند، دریافت کنند.

لو فیگارو (فرانسه)

بعد از تحریم روسیه به عنوان بزرگ‌ترین تامین‌کننده انرژی اروپا، قاره سبز ناگزیر به زغال سنگ روی آورده که یکی از آلاینده‌ترین منابع انرژی است. برای درک عمق فاجعه کافی است نگاهی به آمار لهستان ببندازید. در این کشور ۲ میلیون خانوار وجود دارد که هر کدام از آنها برای گرم کردن خود در زمستان باید ۳ تن زغال سنگ بسوزانند.

چاینا دیلی (چین)

چین از واشنگتن خواسته است تا از تلاش برای استفاده از مسأله تایوان برای مهار چین دست بردارد و با چنین مهره‌ای مقابل پکن بازی نکند و به جای این دست اقدامات تحریک‌آمیز، به اصل چین واحد پایبند بوده و به توافقنامه‌ای که پیش‌تر با چین در این خصوص به امضا رسانده احترام بگذارد، زیرا چین هرگز از منافع ملی خود دست بر نخواهد داشت.

صهیونیست‌ها در مدت کوتاهی پس از آتش بس، زمینه ملاقات هیأت صلیب سرخ جهانی با دو اسیر فلسطینی را مهیا کردند

اجرای خاموش شروط مقاومت

زهره صفاری/پس از گذشت ۲ روز از آغاز آتش‌بس در فلسطین، رژیم صهیونیستی نگران عملی شدن تهدیدهای جهاد اسلامی، با تدارک مقدمات اجرای شروط و صدور مجوز دیدار خلیل العوادیه، اسیر فلسطینی با خانواده‌اش در بیمارستان، پیروزی دیگری را به مقاومت فلسطین تقدیم کرد.

به گزارش شبکه خبری المیادین، انور طه از مقامات جهاد اسلامی با تأیید خبر انتقال این اسیر فلسطینی به بیمارستان گفت: «هیأت صلیب سرخ بین‌المللی با بسام السعدی و خلیل العوادیه دیدار داشته‌اند اما بر اساس آخرین خبرها حال این دو زندانی مساعد نیست.»

در همین حال یک منبع آگاه به المیادین اعلام کرد که العوادیه پس از ۱۴۹ روز اعتصاب غذا در وضعیت وخیم سلامتی قرار گرفته است و رژیم صهیونیستی به رغم مقاومت‌های گذشته خود برای درمان این زندانی، با توجه به شروط جهاد اسلامی و میانجیگری طرف مصری نه تنها مجبور به انتقال او به بیمارستانی در خارج از زندان و انجام درمان شده که مقدمات ملاقات او با خانواده‌اش را نیز فراهم کرده است. در عین حال مذاکرات برای

تجدید شرایط خوبی نیست.» این اخبار در حالی از کانال هیأت صلیب سرخ جهانی از اردوگاه صهیونیست‌ها به بیرون درز کرده است که زیناد النخاله، دبیرکل جهاد اسلامی فلسطین پیش‌تر به صهیونیست‌ها هشدار داده بود در صورت آسیب دیدن هر یک از این دو اسیر، توافق باطل و جنگ از سر گرفته خواهد شد.

■ توجیه و هراس

غافلگیری صهیونیست‌ها از آتش‌باران مقاومت در نبرد سه روزه اخیر و پیروزی ناتوانی‌گنبد آهنین این رژیم برای مهار موشک‌ها، تل آویو را آماج انتقادات بسداری کرده است. همین امر نیز سبب شده است که آنها در عین حال مذاکرات برای

حامیان رئیس‌جمهور سابق امریکا در واکنش به تفتیش خانه او، هشتگ جنگ داخلی را دنبال کردند

برافراشته شدن پرچم جنگ در اردوی ترامپ

اشتراک گذاشت. ساعتی بعد، جوکنت نامزد نمایندگی واشنگتن در مجلس نمایندگان و سنای امریکا در یادگستی به نام Bannon's War Room در پاسخ به پرسش مصاحبه‌کننده درباره اینکه تفتیش افسی‌ای چه معنا و مفهومی برای ترامپ دارد، گفت: «این نشان می‌دهد همان‌طور که پیش از این بسیاری از ما به کرات گفته‌ایم، ما در یک جنگ قرار گرفته‌ایم.»

به گزارش اسکای نیوز، تیلور بدوویچ، مدیر ارتباطات کمپین «دونالد ترامپ و نتاج امریکا» درباره اقدام اخیر افسی‌ای گفت: «تفتیش خانه آقای ترامپ نه تنها بی‌سابقه بلکه کاملاً بدون ضرورت بود. این اقدام مشمزنکننده که جو بایدن پشت آن قرار گرفته، باعث شرمساری است.»

مخبران نزدیک به دونالد ترامپ ادعا کرد مأموران افسی‌ای اقدام به توقیف تلفن همراه او یک روز پس از اجرای حکم بازرسی در مجتمع مارالاکوی متعلق به ترامپ کردند. پری، نماینده جمهوری خواه ایالت پنسیلوانیا در مجلس نمایندگان امریکا، با انتشار بیانیه‌ای تصریح کرد: «صبح روز سه‌شنبه در حالی که همراه با خانواده‌ام

بایدن با قانون تراشه به جنگ چین رفت

کرده است، به سرمایه‌گذاران فناوری امکان می‌دهد تا بیش از ۲۵ درصد اعتبار مالیاتی که به ۲۴ میلیارد دلار می‌رسد، دریافت کنند، اما کنگره امریکا برای پرداخت این سرمایه‌گذاری‌ها نیز همچنان نیازمند تصویب لایحه مکملی است. پیوسته که بسیاری از جمهوری خواهان تأکید کرده‌اند، این بودجه باید در اختیار کمپانی‌هایی قرار گیرد که متعهد شوند، فرایند تولید فناوری اختصاصی خود را در چین انجام ندهند. در حال حاضر بسیاری از شرکت‌های فناوری در جهان به دلایل بسیار از جمله نیروی کار ارزان، ترجیح می‌دهند تولید محصولات خود را در چین انجام دهند.

این در حالی است که وزارت بازرگانی امریکا نیز هنوز دستورالعملی برای ارزیابی درخواست‌هایی که از سوی شرکت‌ها

Reuters

شروط جهاد اسلامی هستند، برای بهبود وجهه خود در اراضی اشغالی و در امان ماندن از انتقادات داخلی به تهدیدات و اظهارنظرهای پراکنده علیه مقاومت روی آورند.

در این میان برخی از مقامات تل آویو مانند بنی گانتس، وزیر جنگ این رژیم که اخیراً آماج انتقادات بنیامین نتانیاهو شد، به رغم شکست در برابر قدرت مقاومت

همچنان به تهدید ادامه داده‌اند. به گزارش تایمز اسرائیل بنی گانتس گفته است: «هیچ‌یک از مقامات فلسطینی حتی دبیرکل جهاد اسلامی از تیررس ما خارج نیست و ما تضمینی برای آزادی اسرای فلسطینی نمی‌دهیم.»

او همچنین برای سرپوش گذاشتن بر شکست اخیر افزود: «امیدواریم این اتفاق ادامه‌دار باشد چراکه در غیر این صورت اسرائیل از همه ظرفیت‌های

لازم خود بهره خواهد گرفت.»

از سوی دیگر دادگاه عالی رژیم صهیونیستی نیز برای پنهان کردن عجز خود در برابر مقاومت فلسطین پاسخ به درخواست دبیرکل این جنبش اسلامی، بار دیگر اعلام کرد حاضر به آزادی خلیل العوادیه با وجود وضعیت وخیم سلامتی او نیست. این در حالی است که بنا بر اعلام طرف مصری، مذاکرات برای تحقق شروط آتش‌بس

تشدید جنگ نیابتی امارات و عربستان در جنوب یمن

فائزه سادات یوسفی/ جنوب یمن دیگر بار شاهد نبردهایی جدی بین حامیان امارات و دولت مستعفی یمن بوده است؛ درگیری‌هایی که در طول جنگ یمن و پیوسته در یکی دو سال اخیر بارها دیده شده است.

به گزارش الجزیره، از چند روز گذشته درگیری‌های شدیدی در منطقه «عتق» واقع در استان شوبه یمن، بین نیروهای وابسته به شورای ریاستی وابسته به عربستان و گروه‌های مورد حمایت امارات آغاز شده که در آن چندین نفر کشته و زخمی شده‌اند. در آخرین خبر به نقل از یک منبع رسمی یمنی آمده است که نیروهای امنیتی حزب الاصلاح وابسته به ریاض پایگاه‌ها و مراکز نظامی متعلق به نیروهای تحت حمایت امارات را در استان شوبه در شرق یمن تحت کنترل خود گرفته و احتمال اینکه کنترل شهر عتق را به دست بگیرند وجود دارد.

این در حالی است که طی ۷ سال جنگ یمن متحدین عربستان بجز امریکا و امارات از آن خارج شدند و عرصه به دو کشور عرب باقی مانده انلاف و آگذار شد. این موضوع سبب شده است، دو کشور در سایه اختلافات و رقابت‌های دیرین خود در مقابل یکدیگر قرار بگیرند. ضمن آنکه ریاض و ابوظبی در آغاز جنگ یمن، اهداف مختلفی برای چگونگی تصاحب خاک این کشور جهت تأمین منافع خود در سر می‌پروراندند و پس از آن هر کدام سعی کردند سهم بیشتری را از غارت منابع و خاک یمن به عنوان غنایم جنگی به دست آورند. امارات بعد از مدتی از شروع جنگ مسیر خود را از سعودی‌ها جدا کرد و به منطقه و منابع جنوب یمن چشم دوخت و با پیاده‌سازی نیروها و تجهیزات جنگی در آنجا سکنی گزید. ابوظبی همچنین از شورای انتقالی جنوب که خواهان استقلال این منطقه از دولت مرکزی یمن است، حمایت می‌کند. عربستان هم سعی کرد با برکناری «عبدربه منصور هادی» رئیس‌جمهور فراری یمن و تشکیل شورای ریاستی، گروه‌های وفادار به سعودی را با یکدیگر متحد کند که با توجه به اختلافات فیما بین، برای ابوظبی زنگ خطر محسوب می‌شود.

در سال‌های اخیر و به دلیل سهم‌خواهی بیشتر هر دو طرف، تنش‌ها بیشتر شده و به درگیری‌های پراکنده در کانون‌های بحرانی آنها منجر شده است. آنچه مشهود است یمن به میدان بازی جنگ قدرت نیابتی دو کشور امارات و عربستان تبدیل شده و هر کدام سعی می‌کنند با غلبه بر دیگری خودنمایی کرده و پیروزی بازی (چپاولگری) در یمن باشند. از سویی دیگر، گذر زمان و تشدید تنش‌ها میان نیروهای تحت حمایت ریاض و ابوظبی، سبب تضعیف درونی و ممتد آنها شده و بر چرایی آتش‌بس در یمن سایه انداخته است. اگر ادامه درگیری‌ها بین این دو نیروها افزایش یابد و مناطق بیشتری شاهد تبادل آتش میان آنها باشد، مستعفی یمن به سمت منازعه بین این دو گروه تحت حمایت ابوظبی و ریاض چرخش پیدا کند. در مقابل نیز سرگرمی جبهه دشمن به اختلافات، فرصتی را برای ترمیم قوا و هدفگذاری‌های بلند مدت برای جنبش‌های مقاومت یمن فراهم می‌کند که سبب تقویت آنها خواهد شد.

خاورمیانه

AFP

Reuters